

Deres referanse:
16/203/SL KJS/KR

Vår referanse:
201600647-16 008**A 08-18

Sted, Dato
Oslo, 24.08.2016

POLITIDIREKTORATETS HØRINGSSVAR – UTVIDET LAGRINGSTID FOR OPPLYSNINGER FRA TOLLETATENS SKILTGJENKJENNINGSSYSTEM (ANPR)

Vi viser til brev fra Finansdepartementet av 22. juni 2016 hvor forslag til nye bestemmelser i tolloven om tollmyndighetenes adgang til å lagre opplysninger fra Tolletatens skiltgjenkjenningssystem (ANPR) og om utvidet lagringstid for slike opplysninger ble sendt på høring.

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende instanser.

1. Virkeområdet for utvidet lagringstid

Det fremgår av høringsnotatet at Tolletaten benytter både stasjonære og mobile skiltgjenkjenningssystemer. Etter Politidirektoratets syn fremgår det imidlertid ikke klart av lovforslaget om utvidet lagringstid kun skal gjelde de stasjonære systemene eller om de mobile systemene også omfattes. Etter direktoratets syn kan det med fordel tydeliggjøres hvilke type skiltgjenkjenningssystem som omfattes av den utvidede lagringstiden.

2. Betydningen av utvidet lagringstid

Tilbakemeldingen fra etaten er entydige på at utvidet lagringstid for opplysninger fra Tolletatens ANPR vil være positivt. Politidirektoratet er enig i dette.

Lagrede opplysninger fra ANPR vil kunne benyttes til å kartlegge og analysere bevegelser og eventuelle mønstre på en annen måte enn tidligere. Vi er enige i høringsnotatets beskrivelse av at utvidet lagringstid vil muliggjøre blant annet planlegging av fremtidige kontroller og utvelging av aktuelle kontrollobjekter, noe som vil effektivisere Tolletatens kontrollvirksomhet. Effektivisert kontrollvirksomhet vil igjen kunne bidra til å forebygge og bekjempe en rekke ulike typer kriminalitet. Tollvesenet og politiet vil derfor ha sammenfallende interesser på dette punktet. Kriminaliteten er også i økende grad internasjonal og grenseløs, noe som gjør samarbeidet mellom politiet og Tolletaten viktig.

Informasjonen som vil bli lagret av Tolletaten etter de foreslåtte bestemmelsene vil også kunne ha betydning for politiets forebyggende og kriminalitetsbekjempende virksomhet mer

Politidirektoratet

direkte ved at politiet, som også påpekt i riksadvokatens hørings svar, vil kunne gjøre bruk av flere opplysninger. Dette kan føre til at politiet får økt informasjon og kunnskap om kriminelle miljøer. Eksempelvis kan dette få betydning for politiets bekjempelse av narkotikakriminalitet, frihetsberøvelse, menneskehandel og økonomisk kriminalitet samt for politiets forebygging/avverging av terrorangrep og eventuelle sekundærangrep.

Politidirektoratet etterlyser i den forbindelse en nærmere vurdering av adgangen til å utlevere opplysningene til andre etater, herunder politiet. Det vises i den forbindelse til høringsuttalelsen fra riksadvokaten, som legger til grunn at opplysningene ikke er taushetsbelagte etter tolloven § 12-1 første ledd.

3. Forholdet til personvernet

Spørsmålet om utvidet lagringstid av denne type opplysninger reiser problemstillinger i forhold til personvernet. Vi er likevel enige i departementets vurdering av at formålet med og behovet for utvidet lagringstid tilsier innebærer at gevinstene dette har for kontrollvirksomhet og også kriminalitetsbekjempelse kan begrunne slik innhenting og lagring i inntil 6 måneder. Balansen mellom hensynet til oppgaveutførelse og personvern fremstår som rimelig.

4. Vedrørende begrepsbruk

I høringsnotatet, på side 5 tredje avsnitt, er begrepet "etterretnings- og analysekapasitet" benyttet. Videre kan det utover i høringsnotatet se ut til at begrepene "underretningsformål", "underretningsvirksomhet", "underretning" og "analysearbeid" brukes om hverandre, samtidig som de ser ut til å inneholde det samme som det som på side 5 omtales som "etterretningskapasitet".

Politidirektoratet mener at det kan være hensiktsmessig med en enhetlig begrepsbruk og viser i den forbindelse til definisjonen av etterretning som er lagt til grunn i politiets etterretningsdoktrine. Av denne definisjonen fremgår det blant annet at analysebegrepet konsumeres i etterretningsbegrepet.

Med hilsen

Kristine Langkaas
seksjonssjef

Nina Helmersen Østvold
rådgiver

Kopi: Justis- og beredskapsdepartementet